

המניח פרק שלישי בבא קמא

לג.

עין משפט נר מצוה

כא מ' פ"ו מהלכות רוח
 ותמיד נשם הלכה ט'
 סגן עשין פ"א:
ב ח ב' מ' פ"א מהל' חובל
 ומזיק ה' י' סגן עשין
 ע' טו"ש"ע ח"מ ט' מה סעף
 ז':
ג ב' ד' מ' פ"ו מהל' מקי
 ממון ה' י' ע"ש
 ב"מ"ט סגן עשין טו טו"ש"ע
 ח"מ ט' שט"ט סעף י'
 ז'ה"ה:
 ע' ה' מ' פ"ט ט' ה' ט' ה'
 סגן עשין טו טו"ש"ע ח"מ
 ט' ח'
ע א' ד' מ' פ"ט ט' ט'
 סגן עשין טו טו"ש"ע ח"מ
 ט' ח'
ע א' ד' מ' פ"ט ט' ט'
 סגן עשין טו טו"ש"ע ח"מ
 ט' ח'
ע א' ד' מ' פ"ט ט' ט'
 סגן עשין טו טו"ש"ע ח"מ
 ט' ח'

אחר לים ליה אימטא. דנפח עליה והוה ליה לאסוקי אדעמיה שמה
 לא יאל: **והייב נד' דברים.** דהוה ליה פושע שזרק למקום שזני
 אדם מנוזים: **מאן דמתני אהא.** הייב גארענה דברים: כל שזן
אקמיטא. הנכנס לתנותו של נגר דכיון דחיייה דעילא איצעי ליה

והוציא ה"ה את ראשו. לא דמיא ליהיה תחמיו כרים וכסמות
 דשליה יליד הרגל (ועל כו'): דלזין לו לחשוב שיסלקו
 הכרים וישזרו הכלים: **א' דשביח בשוקא מאי טעמא דאחרים.**
 פירוט ימתינו עד שימלאהו זשוק חוץ לזית ואית ספרים דגרסי אי
 דשכיח בתמא דכיון שאין רגיל לנלא
 חוץ מעירו הרצה פעמים ימלאהו
 חוץ לזיתו אצל לא שכיח בתמא
 כעין רוכל המחזר בעירות יש להס
 רשות לניכס שלא ילך לו:
בגברא דשביח ולא שביח. אי
 שכיח פשיטא ליה דקוס
 אדוכתך משמע ואי לא שכיח א"כ
 ודאי עול תא משמע: **תניא במ"ד**
קום אדוכתך משמע. וע"כ דשכיח
 ולא שכיח דאי שכיח זה לא היה קורא
 נכנס כרשות דשויטא דקוס אדוכתך
 משמע: **שני שוורים תמים שחבלי**
 זה בזה ב'. תימה דכולה מתניין
 שאין זריכה היא וי"ל דלרצי עקיבא
 אנטרין שלא תאמר כיון דלית ליה
 יוחלט השור לניקח אס כן שזור של
 זה קנוי ליה ו' ואס הקדישו קדוש
 קמ"ל דלא אמרינן הכי ואפילו לרצי
 ישמעאל נמי י"מ אס לאחד האחד
 שלא יאמרו דבעלים אגבה כל חלי
 מקי משלך ואתה תפסיד נוקך שנאז
 שורי שמתלם מגופו:
ורבנן הוה ר' אבה ר' אבה ר' אבה ר' אבה
 וא"ת לרבנן כמשפט למע
 לי דבלא כמשפט ידעינן דתם זבאס
 משלם ח"י דמאיכא תיתי ללשם י"ש
 וי"ל דכיון דזהו אלטרין לתמכז
 לפוטרו מארבעה דברים אי לאו שחבלו פוט
 שור זשור לא היה דרשינן הזה
 לפוטרו מארבעה דברים אלל הזה
 דרשינן הזה כרצי עקיבא הזה
 כתחמון ולא כעליון דהכי מסתבר
 טפי: **לפוטרו מארבעה דברים.**
 תימה כמשפט שור זשור כך משפט
 שור זשור ששעני ליה וי"ל דזה
 אין ללמוד משום דבני שור לא שיימי
 ארבעה דברים דלעזר וזושת ליכא
 ורפוי ו' ושנת הוי זכלל נוק דכששמויה
 כמה היה שור מתמילה וכמה הוא
 שור עכשיו שאס ירצה צעליו לא
 ירפאהו אלל ימכרוה מידי ויקנה אחר
 נמלא כשמשלם לו יכול לקנות שור
 צבלו אלל ארבע עשר כרקך לרקי
 לרפאות עצמו ולעזר נמי איכא:
הוה אמינא צער אחריה. יש
 ספרים דגרסי לעזר ו' וזושת
 אלל רפוי ושנת לא ו' אימ' מהיכא
 מימי דלימז ליה אי ו' מק"י דאדס שאין
 משלם כופר מהי לאדס שמשלם
 לעזר וי"ל דלא שייך ציה פירכא דאי
 דכתיב זבאס שמשלם רפוי ושנת
 אין אלל גלוי מילתא צעלמא שכל זה
 חשיב נוק ונוק מנינו צדיק צבאל
 ששור משלם:
הקדישו ניוק איבא בנייהו.
 ה"מ לתימר דלמר
 יכול ללקוח ולמר אין יכול ללקוח וכן
 מכרו ניוק דלרצי ישמעאל מכור
 לרזיא כדאמרינן צשמעתא אולרצי
 כיון

לעווי: צבים. צבינו ולא זשוק:
בתנ"י נמוסר. שמין מה היקין
 של זה יותר על נוקיו של זה וזכאתו
 מותר משלם מי שהיק יותר את
 החי: **מועד זשם משלם נמוסר.**
 כלומר אס הוא היק את התם יותר
 משהיקו תם: **גב' נמשפט הוה**
יעשה לו. רבנן לא דייקי הוה דמייתי
 ליה לרצה דלקמן: כך **משפט**
שור זבאס. דהאי קרא זשור זבאס
 כתיב או זן יגה וגו': **דסתפון ולא**
פליון. משפט התחמון משמע
 צמועד וקרא קמא זשם. רצי עקיבא
 הזה דייק כלומר דינא דסליק האי
 קרא מנייה: **יכול תם שחבל זבאס**
יהא כמועד לכל דבריו אפי' ללשם
מן העלייה: מגופו משלם. ואס
 אינו שור נכנגד כל החבלה יפסיד
 ניוק ואינו נוטל אלל השור: **לפוטרו**
מארבעה דברים. דהכי משמע משפט
 זה יש לו לשלם נוק (ש"ס) ולא משפט
 אדס החובל צבצרו: **הני מיני לעזר**
לחודיה. משום דלא חסר ציה
 ממונא: **אלל רפוי ושנת.** דחסר ציה
 ממונא אימא כי נוק נינהו ומיחייב:
קמ"ל. יתורא: **בתנ"י נוטל אס**
השור. דהיינו חלי נוק: **גב' יוס**
שור. המזיק צב"ד ויתן לו מניק
 מעות דמי השור ששוה חלי נוק.
 וצויה מנה שנגח לשוה מאתים ואין
 הנצילה שור כלום קמייירי: **הוחלט**
השור. השור עצמו יקח. ולקמן מפרש
 מלי צבייחו: **שוספין ניהו.** צהוא
 שור דמשמע ציה קרא שוינהו
 רחמנא שוספין וקרא משמע צויה
 מאתים שנגח לשוה מאתים דתמני
 צמתמינן (גל) וזו שור האמור צמורה
 הלך הכל דמזיק אינו שור אלל
 מנה נוטל את השור: **קדישו**
ניוק איבא בנייהו. לרצי ישמעאל
 לא קדיש ליה לרצי עקיבא קדיש:
 כיון

(א) מסת מ, ט לעל ה.
 [לקמן מ:] עשין ד'
 (ג) ועל כו. (ד) [לקמן ל'
 (ה) (דש"ל מ"ח, א) ו' עשין
 חוספות שזן ואס הקדיש כל
 אחד שורו על פירו כנגד כל
 חלי נוק קדוש קמ"ל דלא
 אמרינן הכי אלל כנגד חלי
 המומר מהש"ל (ז) ו' ח' וס'
 לקמן מ"ב ד"ה ג' (ח) ו' ח' וס'
 ח' וס' צ"ב ה: ד"ה ו' ח' וס'.

תורה אור השלם

1. ואשר יבא את רעהו
 בעיר לחשב עצים ודקרה
 ידו בפרוץ לכתר העץ ויגשל
 הפרוץ מן העץ ויפצא את
 רעהו וימת הוא יגש אל
 אהת הקרם האלה ויך:
 דברים יט ה'
 2. או בן יתן או בת יתן
 במשפט הזה יעשה לו:
 שמות כא לא'
 3. ואיש כי יתן מום
 בעמיתו כאשר עשה בן
 יעשה לו: וקריא כו ט'
 4. וכי יתן שור איש את
 שור רעהו וימת ויבקר את
 השור יהי ויפצא את כספו
 וגם את הפות יתצוק:
 שמות כא לא'

הנהרות הב"ח

(א) נמי כללו שני בעל הבית
 ומת פטור. י"ב הינו מופר
 אלל מ"מ השור הוא צבקינה
 דלעיל ד' ק' ע"ב:

גליון הש"ס

תום ד"ה לפוטרו וכו'
 ושבת הוי בבבל נוק. ע"י
 גיטין ד' ק' ע"ב סו' ד"ה
 סו': ד"ה הוה אמינא וכו'
 בק"י דאדם שאין משלם
 כופר. דלעיל ד' ק' ע"ב:

הנהרות הגר"א

[א] תום ד"ה הקדישו ט'
 ולר"ע אין מכור. י"ב וימני' ד"ה
 כמז דגם לר"ע מכור (וע"י
 בהגר"א ריש סימן טו):

רבנו חננאל

רב זביד מתני אהא ומצא
 פוט לממזיא צממו מכתן
 אמר ר' אליעזר בן יעקב
 משיצתה אבן מידו הוציא
 הלה את ראשו וקיבלה, פטור
 מגלות וחייב ב' דברין. מאן
 דמתני אהא חייב ב' דברים,
 כל שאקמייתא חרדיא
 חייב. ומאן דמתני לה
 אקמייתא, אכל אתה פטור
 לגמרי מ' דברין חייב,
 וכדרא דאמ' בסוף פ' כיצד
 היתה אבן מתחת לו בחיוק
 ולא הכיר בה מעולם ועמד
 ונפלה, לענין ניוקין חייב,
 לענין ד' דברין פטור. ואפי'
 אונס חייב בנזק הכין דאמור
 רבנן בהדיא פצע תחת פצע
 לחיוב על השוגג כמדיד ועל
 האונס כרתין. ת"ר פועלין
 שנכנסו לחביע שכן מבעל
 הבית כו'. סוגיא דשמעתא,
 פועל שבא לתבוע שכרו
 מבעל הבית ונכנס בלא
 רשות לשלבע הבית והוק
 מהביתו שבעל הבית, הבית,
 ואפי' אס מת, פטור בעל
 הבית, וכל שכן וחייל פועל.
 ואם אמ' לו בעל הבית הנכס
 ונכנס והוק, בעל הבית
 חייב. ואם הוא בעל השוה פעמ' מצוי בשוק פעמ' אינו מצוי בשוק, ובא ועמד בשער וקרא ובעל הבית והשוכו ואמ'
 לאו ונכנס והוק, פטור בעל הבית שלא היה לו להיכנס, דאין לאו משמע עול אלל קום אדוכתך משמע. ותינא הכי טתמא
 דתניא, פועל שנכנס לתבוע שכרו מבעל הבית ונחזו שורו לשלבע הבית או נשכו כלבו לשלבע הבית ומת פטור אפי' שנכנס
 ברשות. בריתא אמאי פטור, אלל לאו כנון דקריא אבבא ואמ' ליה אין, ועל והוק, פטור. ש"מ אין קום אדוכתך משמע, ש"מ.
 ב' שוורים תמים שחבלו זה בזה משלמין במותר חצי נוק ב'. אדם בתם באדם, אדם בתם משלם במותר נוק שלם. ותם
 באדם משלם במותר חצי נוק. ר' עקיבא אמר אף הם שחבל באדם משלם במותר נוק שלם. ת"ר או בן יגח או בת יגח כמשפט
 היתה אבן מתחת לו בחיוק
 ולא הכיר בה מעולם ועמד
 ונפלה, לענין ניוקין חייב,
 לענין ד' דברין פטור. ואפי'
 אונס חייב בנזק הכין דאמור
 רבנן בהדיא פצע תחת פצע
 לחיוב על השוגג כמדיד ועל
 האונס כרתין. ת"ר פועלין
 שנכנסו לחביע שכן מבעל
 הבית כו'. סוגיא דשמעתא,
 פועל שבא לתבוע שכרו
 מבעל הבית ונכנס בלא
 רשות לשלבע הבית והוק
 מהביתו שבעל הבית, הבית,
 ואפי' אס מת, פטור בעל
 הבית, וכל שכן וחייל פועל.
 ואם אמ' לו בעל הבית הנכס
 ונכנס והוק, בעל הבית
 חייב. ואם הוא בעל השוה פעמ' מצוי בשוק פעמ' אינו מצוי בשוק, ובא ועמד בשער וקרא ובעל הבית והשוכו ואמ'
 לאו ונכנס והוק, פטור בעל הבית שלא היה לו להיכנס, דאין לאו משמע עול אלל קום אדוכתך משמע. ותינא הכי טתמא
 דתניא, פועל שנכנס לתבוע שכרו מבעל הבית ונחזו שורו לשלבע הבית או נשכו כלבו לשלבע הבית ומת פטור אפי' שנכנס
 ברשות. בריתא אמאי פטור, אלל לאו כנון דקריא אבבא ואמ' ליה אין, ועל והוק, פטור. ש"מ אין קום אדוכתך משמע, ש"מ.
 ב' שוורים תמים שחבלו זה בזה משלמין במותר חצי נוק ב'. אדם בתם באדם, אדם בתם משלם במותר נוק שלם. ותם
 באדם משלם במותר חצי נוק. ר' עקיבא אמר אף הם שחבל באדם משלם במותר נוק שלם. ת"ר או בן יגח או בת יגח כמשפט
 היתה אבן מתחת לו בחיוק
 ולא הכיר בה מעולם ועמד
 ונפלה, לענין ניוקין חייב,
 לענין ד' דברין פטור. ואפי'
 אונס חייב בנזק הכין דאמור
 רבנן בהדיא פצע תחת פצע
 לחיוב על השוגג כמדיד ועל
 האונס כרתין. ת"ר פועלין
 שנכנסו לחביע שכן מבעל
 הבית כו'. סוגיא דשמעתא,
 פועל שבא לתבוע שכרו
 מבעל הבית ונכנס בלא
 רשות לשלבע הבית והוק
 מהביתו שבעל הבית, הבית,
 ואפי' אס מת, פטור בעל
 הבית, וכל שכן וחייל פועל.
 ואם אמ' לו בעל הבית הנכס
 ונכנס והוק, בעל הבית
 חייב. ואם הוא בעל השוה פעמ' מצוי בשוק פעמ' אינו מצוי בשוק, ובא ועמד בשער וקרא ובעל הבית והשוכו ואמ'
 לאו ונכנס והוק, פטור בעל הבית שלא היה לו להיכנס, דאין לאו משמע עול אלל קום אדוכתך משמע. ותינא הכי טתמא
 דתניא, פועל שנכנס לתבוע שכרו מבעל הבית ונחזו שורו לשלבע הבית או נשכו כלבו לשלבע הבית ומת פטור אפי' שנכנס
 ברשות. בריתא אמאי פטור, אלל לאו כנון דקריא אבבא ואמ' ליה אין, ועל והוק, פטור. ש"מ אין קום אדוכתך משמע, ש"מ.
 ב' שוורים תמים שחבלו זה בזה משלמין במותר חצי נוק ב'. אדם בתם באדם, אדם בתם משלם במותר נוק שלם. ותם
 באדם משלם במותר חצי נוק. ר' עקיבא אמר אף הם שחבל באדם משלם במותר נוק שלם. ת"ר או בן יגח או בת יגח כמשפט
 היתה אבן מתחת לו בחיוק
 ולא הכיר בה מעולם ועמד
 ונפלה, לענין ניוקין חייב,
 לענין ד' דברין פטור. ואפי'
 אונס חייב בנזק הכין דאמור
 רבנן בהדיא פצע תחת פצע
 לחיוב על השוגג כמדיד ועל
 האונס כרתין. ת"ר פועלין
 שנכנסו לחביע שכן מבעל
 הבית כו'. סוגיא דשמעתא,
 פועל שבא לתבוע שכרו
 מבעל הבית ונכנס בלא
 רשות לשלבע הבית והוק
 מהביתו שבעל הבית, הבית,
 ואפי' אס מת, פטור בעל
 הבית, וכל שכן וחייל פועל.
 ואם אמ' לו בעל הבית הנכס
 ונכנס והוק, בעל הבית
 חייב. ואם הוא בעל השוה פעמ' מצוי בשוק פעמ' אינו מצוי בשוק, ובא ועמד בשער וקרא ובעל הבית והשוכו ואמ'

(א) ה, א, ופי' הרי"ם ס' פ' תפירה ר'
 עקביה לגוויח שיכ כל זייט שולמס
 כןן כלומר חזר בו דלמנא ר'
 עקביה אמר יכול שיהא מן העלייה
 כ"ו ז' צפ' דמנחם את הכה.

(א) ה, א, ופי' הרי"ם ס' פ' תפירה ר'
 עקביה לגוויח שיכ כל זייט שולמס
 כןן כלומר חזר בו דלמנא ר'
 עקביה אמר יכול שיהא מן העלייה
 כ"ו ז' צפ' דמנחם את הכה.